

Per Eduard Riudavets

No us estranyi que aquesta setmana comenci la ressenya per on, molt sovint, acostum a acabar-les. Per l'escenari. És tanta la força del llenguatge amb què l'autora ens el descriu que no me'n puc estar.

A **La por**, Esperança Camps ens immergeix en un paisatge de malson, desolador... *"els joves també tenen els ulls trists i les mans a les butxaques", "la gent també és grisa", "... deia que era província i tancat i que feia pudor de barca i peix podrit..."*. Un entorn de dissort.

Però, abans de continuar, crec que hem d'aturar un moment per esbossar l'argument.

La por és viure vora el mar i anar a una escola de monges. Tenir un pare que viatja molt i una mare bonica i elegant, però... *"La mare hi era poc. La mare no hi era mai. La criada feia tot el que fan les mares quan són mares cada dia i no són com la teua que ho era poques vegades. La criada substituïa ta mare però no et feia besades perquè no era ta mare. Ma mare no em feia besades."*

Escrita en primer i segona persona, la novel·la és, de fet, un extens monòleg. Als seus cinquanta anys, la protagonista, innominada, se'ns adreça directament per narrar-nos la seva infantesa. I així ens endinsem dins el seu món, i copsem de primera mà tota la soledat, la tristor, l'angoixa, la por, que pot viure un infant. Us ben assegureu que he llegit ben pocs relats en què aquests sentiments de desconsol siguin tan presents, i reflectits amb tanta intensitat.

La por no et deixa indiferent. No és una novel·la amable ni pretén ser-ho, és dura i fosca, és un recorregut esquerp i dolorós, però sota l'ombra hi ha instants de llum. El contrast, per breu que sigui, impressiona.

Al principi de la ressenya he esmentat, de passada, el llenguatge de l'obra. En aquesta línia, hi vull afegir que m'ha impressionat l'exuberància de les metàfores, els símils, la perfecció del dibuix dels petits detalls que ens fan sentir la història com quelcom proper, nostre, compartit. Des dels polls al cap dels infants a l'embolcall d'una tauleta de xocolata, des d'un home que parla amb ningú

LA POR

a l'anunci d'un detergent. Com si fos una mena de quadre puntillista, cada minúscula pinzellada sobre el llenç és part d'un tot més gran. El conjunt, la novel·la, és sense cap mena de dubte impactant. Una prosa tan evocadora com punyent.

I ara em permetreu un apunt personal. M'ha emocionat especialment el relat d'una nit de reis. Una seqüència que et fa sentir tot el dolor de viure el que no pots entendre. Quan ho esteu llegint, com esper que fareu, segur que sabreu de què us estic parlant.

Potser, ara me n'adon, m'he centrat excessivament en les emocions que **La por** m'ha causat. Tanmateix, hi ha molt més a la novel·la, molt més. Hi ha la buidor del qui ho té tot i no té res, el classisme omnipresent, la manipulació dels sentiments, les falses aparences, l'enyor paradoxal d'allò que no s'ha tingut mai, la mentida i la disfressa, les preguntes sense resposta, la infelicitat emmascarada, la crueltat...

Malgrat que Esperança Camps és una mestra de la novel·la negra –en aquesta mateixa secció vaig ressenyar *La draga*– no gosaria incloure **La por** dins aquest gènere. És cert que hi ha elements que en són comuns, però d'altres s'hi allunyen completament. Així i tot, això no té gens d'importància. El que sí que és rellevant és que és una excel·lent novel·la. D'això no en tinc cap dubte.

No caldria ni dir-ho, ja haureu notat el meu entusiasme, però us recoman de tot cor aquesta lectura. No sovintegen els llibres que ens aporten un esguard diferent, l'esguard de **La por**.

"Jo també som feta de cine mut..."